

Børnerådet

**8.klasses mening om:
- om læring og det faglige niveau i
folkeskolen**
(En afstemning i Børnerådet Børne- og ungepanel)

maj 2005

Indledning

Børnerådet har foretaget en ”afstemning” i Børnerådets Børne- og Unge Panel om deres forhold til skolen – herunder hvad man skal lære i skolen udover at læse, skrive og regne, og hvordan man kan højne det faglige niveau i skolen.

I forbindelse med den herværende afstemning, har det været op til den enkelte elev at besvare på spørgeskemaet i fritiden ved at logge ind på en privat eller offentlig computer og derfra besvare spørgeskemaet, hvor det normalt har været læreren for den pågældende panelklasse, der har været ansvarlig for elevernes besvarelse

506 elever svarede på spørgeskemaet, hvilket giver en svarprocent på ca. 37. Det betyder, at svarene i denne undersøgelse ikke er repræsentative. Man må dog sige, at svarene giver et interessant billede af, hvad godt 500 8. klasseelever mener om skolen.

Hvem svarede

Sammensætningen af dem, som har svaret, må forventes at være mindre homogen end i andre af undersøgelseerne i Børnerådets Børne- og Unge Panel

De teenagere, som har adgang til Internet derhjemme, vil være mere tilbøjelige til at svare, da de har let adgang til det elektroniske spørgeskema.

Man må desuden formode, at det er de mere pligtopfyldende elever, som har besvaret, da udfyldningen af skemaet, som før nævnt, skete på eget initiativ.

Der er forskel på, hvor mange drenge og piger der har svaret. Normalt er der ca. lige mange drenge og piger, der svarer i undersøgelseerne, men det er absolut ikke tilfældet i denne afstemning.

31,4% drenge og 68,6% piger har svaret. Det vil sige, at der er over dobbelt så mange piger som drenge, der har svaret. Vi ved ikke, hvorfor dette er tilfældet. På denne baggrund vil vi konsekvent i analyserne adskille drengene og pigerne, da pigernes svar i de samlede svar ellers vil dominere for meget.

Hvad fandt vi ud af?

Hvad skal børn lære i skolen?

I øjeblikket foregår der en debat om læring i Folkeskolen – om hvordan og hvad der skal læres. Vi har spurgt eleverne om, hvad de synes man skal lære i skolen ud over at læse, skrive og regne.

Børn skal lære at læse, skrive og regne i skolen

Hvad synes du bortset fra det, er de vigtigste ting, man skal lære i skolen?

(du må højst sætte kryds fem gange)

Ting som skal læres/køn	Drenge (%)	Piger (%)
Kreativitet	54,1	70,5
Sprog	48,9	60,1
Social omsorg	30,2	47,1

Naturfag	46,6	30,2
Tolerance	35,9	8,8
Viden om samfund og historie	62,8	37,8
Demokrati	87,0	56,2
Nysgerrighed	53,7	41,0
Kristendom/religion	58,5	67,3
Børns rettigheder	34,1	42,2
Viden om sex	77,7	84,9
Viden om motion og sundhed	63,8	81,9

Som man kan se på procenttallene, er der stor forskel på, hvad drenge og piger synes de skal lære i skolen udover at læse, skrive og regne.

Emner, som markant (i procent) flere piger end drenge mener, er vigtige at lære noget om

- Kreativitet
- Omsorg
- Motion og sundhed

Emner, som markant (i procent) flere drenge end piger mener, er vigtige at lære noget om

- Naturfag
- Tolerance,
- Viden om samfund og historie,
- Demokrati,
- Nysgerrighed

En anden måde, man kan se kønsforskellen på, er kønnenes top fem lister over, hvad der er vigtigt at lære.

Drengenes top 5

1. Demokrati (87,0) %
2. Viden om sex (77,7%)
3. Viden om motion og sundhed (63,8%)
4. Viden om samfund og historie (62,8)
5. Kristendom/religion 58,5)

Pigernes top 5

1. Viden om sex (84,9%)
2. Viden om motion og sundhed (81,9%)
3. Kreativitet (70,5%)
4. Kristendom/religion (67,3%)
5. Sprog (60,1%)

Der er tre emner som går igen på listerne – sex, motion og sundhed samt kristendom/religion. Det er altså de tre ting, som både piger og drenge i denne afstemning synes er blandt de fem vigtigste ting, man skal lære noget om i skolen udover at læse, skrive og regne.

Top tre er der en vis enighed om, da både drenge og piger vægter sex og sundhed blandt top tre.

Men hvor drengene vægter demokrati som det vigtigste man skal lære om i skolen, vægter pigerne sex. Modsat synes pigerne, at kreativitet er den ting, der er tredjevigtigst at lære noget om, udover at læse, skrive og regne

Højnelse af det faglige niveau

Der har i den seneste tid i medierne blandt andet på baggrund af den seneste PISA undersøgelse foregået en debat om det faglige niveau i folkeskolen. Som et udslag af denne diskussion har vi

spurgt om, hvad henholdsvis eleverne selv, forældrene og skolen kan gøre for at højne det faglige niveau i skolen.

**Hvad synes du er de tre vigtigste ting, eleverne skal gøre for at højne det faglige niveau i skolen?
(Du må Højest sætte kryds ved tre ting)**

Ting elever skal gøre/køn	<i>Drenge (%)</i>	<i>Piger (%)</i>
Lave mindre uro i timerne	66,2	78,4
Være mere motiveret for at gå i skole	53,5	65,3
Følge bedre med i undervisningen	77,1	86,2
Bruge mere tid på lektierne	54,3	71,4
Komme udhvilet i skole	58,0	53,9
Spise sundt og godt	49,3	62,3
Sørge for at alle har det godt i skolen	58,6	73,6

Der er ikke forskel på drengenes og pigernes top 3 liste for, hvad eleverne skal gøre for at højne det faglige niveau i skolen.

- De mener, at de først og fremmest selv skal følge bedre med i timerne, hvis det faglige niveau skal højnes
- Dernæst mener de, at eleverne skal lave mindre uro i timerne. I forbindelse med Børnerådets børnemøder¹ i efteråret 2004 var elevernes uro i klassen også et tema, som blev berørt hyppigt som en problematisk faktor i skolen.
- For det tredje skal man sørge for, at alle har det godt i skolen. Ifølge deltagerne i undersøgelsen vil et godt socialt miljø få en afsmittende effekt på det faglige niveau i skolen.

Ved denne tabel er det kun ved et område, hvor der ikke er en markant forskel (i procent) på drenge og piger, og det er om "at komme udhvilet i skole". Her er der cirka lige mange drenge og piger, som mener, at det kan højne det faglige niveau.

Det er interessant at konstatere, at drengene har noget vanskeligt ved at se, hvordan de selv skal være med til at højne det faglige niveau. Hvor pigerne typisk har gjort brug af alle tre afkrydsningsmuligheder, så har drengene slet ikke i samme grad gjort brug af alle svarmuligheder. Det kan have betydning for, at der er markant forskel (i procent) på drengenes og pigernes svar på så mange områder i denne tabel.

**Hvad skal forældrene gøre?
(Du må højst sætte kryds ved tre ting)**

Ting forældrene skal gøre/køn	<i>Drenge (%)</i>	<i>Piger (%)</i>
Sørge for at børnene laver deres lektier	72,7	69,7
Give karakterpenge	42,7	25,5
Motivere børnene til at gå i skole	56,3	63,4

¹ Børnerådet arrangerede i efteråret 2004 to børnemøder i Horsens og Køge med henblik på at indsamle viden om børns syn på forskellige områder. Se mere på www.boernesyn.dk

Engagere sig i skolen	34,8	32,0
Tage børnene kritik af skolen alvorligt	65,5	63,1
Skabe et stabilt hjem for børnene	66,4	74,8
Sørge for at børnene spiser sundt og godt	47,4	48,3

Der er ikke forskel på drengenes og pigernes top tre liste med hensyn til, hvad forældrene skal gøre.

- For det første synes eleverne, at forældrene kan spille en afgørende rolle for det faglige niveau i skolen ved at sørge for at børnene laver deres lektier og ved at skabe et stabilt hjem for børnene.
- For det andet, er det vigtigt for børnene, at forældrene spiller en aktiv rolle, når lektierne skal laves. Hvis de voksne kan være med til at skabe nogle stabile sociale rammer for børnene, vil det ifølge eleverne også smitte af på det faglige niveau i skolen.
- For det tredje er det også vigtigt, at forældrene tager børnenes kritik af skolen alvorligt og lytter til de ting, som børnene mener, er kritisable i skolen

Med hensyn til, hvad forældrene kan gøre, er det kun på et område, der er markant forskel på drengenes og pigernes holdninger. Drengene ser i langt højere grad karakterpenge, som en faktor der kan højne niveauet. For mange drenge kan karakterpenge altså virke som en motiverende faktor i forhold til det faglige arbejde i skolen, mens det samme ikke er tilfældet for lige så mange af pigerne

**Hvad skal skolen/lærerne gøre?
(Du må højst sætte tre krydser)**

Ting skolen skal gøre/køn	<i>Drenge(%)</i>	<i>Piger(%)</i>
Sørge for gode bøger, møbler og lokaler	81,1	73,2
Mere projektarbejde	43,2	40,9
Eleverne inddrages mere i planlægningen af undervisningen	51,7	56,6
Skal evalueres i stedet for karakterer	31,3	22,9
Læreren skal have mere tid til den enkelte elev	54,9	64,2
Flere prøver, der måler elevens faglige niveau	30,4	32,9
Gives flere karakterer	38,7	36,2
Undervises i hold efter fagligt niveau	37,7	41,7
Flere lektier	9,8	8,3
Flere dansk- og matematiktimer	28,4	19,3
Obligatorisk lektiecafe	38,1	40,0

Der er ingen forskel på, hvad drengene og pigerne synes er vigtige i forhold til hvad skolen/lærerne kan gøre for at højne det faglige niveau.

- På en klar førsteplads kommer de fysiske rammer, som gode møbler og lokaler samt gode bøger. Gode fysiske rammer vil altså ifølge eleverne i denne afstemning være med til at højne det faglige niveau.
- På andenpladsen kommer, at læreren skal have mere tid til den enkelte elev. Der er altså for eleverne vigtigt, at man oplever, at læreren har tid til én, hvis det faglige niveau skal højnes.
- På tredjepladsen kommer, at eleverne skal inddrages i planlægningen af undervisningen. Der kan være flere grunde til at eleverne synes dette. Man kunne forestille sig en højere grad af motivation for undervisningen, hvis man selv er med til at planlægge. Samtidig kan det være, at eleverne ser sig selv som kompetente medspillere i forhold til undervisningen, og derfor gerne vil inddrages i undervisningen...

Afslutning

Det er vigtigt at lytte til eleverne selv, når de udtaler sig om skolelivet. Selvom denne afstemning ikke er repræsentativ, giver den nogle interessante vinkler på, hvad over 500 elever i 8. klasse mener, er vigtigt at lære udover at læse, skrive og regne, og hvordan man skal højne det faglige niveau. Nogle vinkler som er vigtige at inddrage i diskussionen om den danske folkeskole.

Det er ikke de traditionelle skolefag som fx fysik og sprog, som eleverne synes er vigtige at lære noget om. Når man kigger på top 5 listen over, hvad der skal læres i skolen udover at læse, skrive og regne, så er sex, motion og sundhed samt kristendom/religion de ting, som både drenge og piger mener, er blandt de vigtigste ting at lære noget om. Man kan sige, at de ting, som eleverne synes er vigtige at lære noget om udover de basale ting som at læse, skrive og regne, handler om at få redskaber til det at være menneske.

Drengene og pigernes top 3 lister er identiske, når det gælder, hvad de selv skal gøre, for at højne det faglige niveau. De skal blive bedre til at følge med i timerne og de skal selv være med til at begrænse uroen i klassen, samtidig skal de være med til at skabe et godt socialt miljø i klassen.

Forældrene skal sørge for, at eleverne laver deres lektier, og at de har det godt derhjemme. Samtidig skal forældrene være mere lydhøre overfor børnenes kritik af skolen.

Skolen skal primært sørge for gode fysiske rammer og nye bøger, hvis det faglige niveau skal højnes, men også mere elevinddragelse i forhold til planlægning af undervisningen og mere tid til den enkelte elev, vil ifølge eleverne, kunne højne niveauet.